www.edcbmj.ir e-ISSN: 2345-5284

Education Strategies in Medical Sciences (ESMS)

Journal homepage: www.edcbmj.ir/en e-ISSN: 2345-5284

Baqiyatallah University of Medical Sciences

Investigation of the Relationship between Self-Efficacy and Academic Enthusiasm among Operating Room Technology Students

Shima Seneysel Bachari [1], Arghavan Afra [2*], Vida Rahimi [3]

[1] *School of Nursing, Abadan University of Medical Sciences, Abadan, Iran*
[2] *School of Nursing, Abadan University of Medical Sciences, Abadan, Iran*
[3] *Student Research Committee, Abadan University of Medical Sciences, Abadan, Iran*

**Corresponding author: Arghavan Afra, School of Nursing, Abadan University of Medical Sciences, Abadan, Iran*
E-mail: A.Afra@Abadanums.ac.ir

Article Info

Keywords: *enthusiasm, self-efficacy, operating room technology, student*

Abstract

Introduction: Self-efficacy holds significant motivational effects. Individuals with high self-efficacy demonstrate better adaptation and engage in activities that enhance their performance and capabilities. This study aimed to determine the correlation between self-efficacy and academic enthusiasm among operating room technology students in Khuzestan Province.

Methods: This descriptive correlational study was conducted in 2021 on 225 operating room technology students using stratified sampling. Data was collected through self-report questionnaires including the College Academic Self-Efficacy Scale (CASES) and the Academic Enthusiasm Questionnaire developed by Fredriks. Data analysis was performed using SPSS version 19 and descriptive and analytical statistical tests.

Results: Based on the results, the mean scores for self-efficacy (105.05) and academic enthusiasm (46.28) among operating room technology students were above average. A significant positive correlation was found between self-efficacy and the cognitive, emotional, and behavioral dimensions of academic enthusiasm in all academic years except the fourth year ($P < 0.05$). Results by city indicated that the highest self-efficacy belonged to students from Abadan University of Medical Sciences, followed by Shushtar, Ahvaz, Behbahan, and Dezful. Additionally, the highest academic enthusiasm was reported among students from Dezful, Ahvaz, Shushtar, Abadan, and Behbahan.

Conclusion: Given that the self-efficacy and academic enthusiasm scores of operating room technology students are above average, it is recommended that relevant authorities develop practical plans to further enhance self-efficacy and academic enthusiasm with the aim of strengthening self-efficacy skills and addressing factors leading to decreased academic motivation.

Copyright © 2020, Education Strategies in Medical Sciences (ESMS). This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License (http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) which permits copy and redistribute the material just in noncommercial usages, provided the original work is properly cited.

مجله راهبردهای آموزش در علوم پزشکی
دوره ۱۷، شماره ۲، ۱۴۰۳
صفحات: ۱۹۵-۱۸۶

بررسی ارتباط خودکارآمدی و اشتیاق تحصیلی دانشجویان رشته تکنولوژی اتاق عمل

شیما سنیسل بچاری [۱]، ارغوان افرا [۲]*، ویدا رحیمی [۳]

[۱] دانشکده پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی آبادان، آبادان، ایران
[۲] دانشکده پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی آبادان، آبادان، ایران
[۳] کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی آبادان، آبادان، ایران

* نویسنده مسوول: ارغوان افرا ، گروه پرستاری، دانشکده پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی آبادان، آبادان، ایران

ایمیل: A.Afra@Abadanums.ac.ir

چکیده

مقدمه: خودکارآمدی دارای تاثیرات انگیزشی چشمگیری می باشد. افراد دارای خودکارآمدی بالا، سازگاری بهتری داشته و در فعالیت هایی شرکت خواهند کرد که عملکرد و قابلیت های آنها را تسریع می بخشد. هدف از این مطالعه تعیین ارتباط بین خودکارآمدی و اشتیاق تحصیلی دانشجویان رشته تکنولوژی اتاق عمل استان خوزستان بود.

روش‌ها: این مطالعه توصیفی همبستگی در سال ۱۴۰۰ بر روی ۲۲۵ نفر از دانشجویان رشته تکنولوژی اتاق عمل به روش نمونه گیری طبقه ای انجام شد. داده ها با استفاده از پرسشنامه های خودکارآمدی تحصیلی (CASES) و اشتیاق تحصیلی Fredriks به صورت خودگزارشی جمع آوری گردید. جهت آنالیز داده ها از نرم افزار spss۱۹ و آزمون های آماری توصیفی و تحلیلی استفاده شد.

یافته‌ها: براساس نتایج میانگین نمره خودکارآمدی (۱۰۵/۰۵) و اشتیاق تحصیلی(۴۶/۲۸) دانشجویان تکنولوژی اتاق عمل بالاتر از حد متوسط بوده و بین خودکارآمدی با ابعاد شناختی، عاطفی و رفتاری اشتیاق تحصیلی در تمام سال های تحصیلی بجز سال چهارم ارتباط مثبت و معناداری وجود داشت($P<0/05$). نتایج به تفکیک شهرستان نشان داد که بیشترین خودکارآمدی به ترتیب مربوط به دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی آبادان، شوشتر، اهواز، بهبهان و دزفول است. همچنین بیشترین اشتیاق تحصیلی مربوط به دانشجویان دزفول، اهواز، شوشتر، آبادان و بهبهان می باشد.

نتیجه‌گیری: با توجه به اینکه نمره خودکارآمدی و اشتیاق تحصیلی دانشجویان تکنولوژی اتاق عمل بالاتر از حد متوسط می باشد، جهت ارتقاء هرچه بیشتر خودکارآمدی و اشتیاق تحصیلی، برنامه ریزی های کاربردی توسط مسئولین ذیربط با هدف تقویت مهارت های خودکارآمدی و رفع عوامل منجر به کاهش اشتیاق تحصیلی پیشنهاد می گردد.

واژگان کلیدی: اشتیاق، خودکارآمدی، تکنولوژی اتاق عمل، دانشجو

مقدمه

خودکار آمدی از نظریه شـــناختی اجتماعی آلبرت بندورا روان شـناس مشـهور مشـتق شـده اسـت که به باورها یا قضـاوت های فرد نسـبت به توانایی های خود در انجام وظایف و مسـئولیت ها اشـاره دارد[۱]. خودکارآمدی تحصـیلی به تعداد مهارت هایی که در شـــخص وجود دارد، مرتبط نمیشـــود، بلکه به باورهایی چون مطالعه کردن، انجام فعالیت های تحقیقاتی، سـؤال پرسـیدن در کلاس، ارتباط موفق با اســـاتید و دانشـــجویان، اخذ نمره بالا، شرکت در بحث های کلاسی و ... اشاره دارد که شخص بر این باور اســـت تحت شـــرایط خاص و در موقعیت های مختلف تحصـــیلی می تواند آنها را انجام دهد[۲]. در واقع خودکارآمدی به عنوان تسهیل‌گر عملکرد موفق دانشجو در حوزه‌های مختلفی می‌باشد که در آن‌ها مشغول به تحصیل است[۳]. جایگاه خود کارآمدی در حوزه تحصیل در سال های اخیر بیش از پیش مورد توجه قرار گرفته و پژوهش های فراوانی در زمینه های مختلف خودکارآمدی تحصـیلی صـورت گرفته اسـت. پژوهش ها نشـان داده اند که باورهای خودکارآمدی بر بســـیاری از جنبه های کارکرد شـخصـی تأثیر می گذارند. کسـانیکه دارای خودکارآمدی در سطح بالاتری هستند، در دانشگاه نمرات بالاتری می گیرند، امکانات شـغلی گسـترده تری را مورد ملاحظه قرار می دهند و موقعیت های شـغلی بیشـتری دارند، هدف های شـخصـی عالی تری را برای خود بر می گزینند و از ســلامتی جســمی و روانی بهتری برخوردارند[۴-۵]. طی دو دهه گذشـــته، به کارگیری مفهوم اشتیاق تحصیلی نیز بسیار رایج شده است[۶]. زیرا اشتیاق تحصـیلی علاوه بر اینکه پیش بینی کننده مهمی برای پیشـرفت تحصـیلی دانشـجویان می باشـد[۷]، نقش عمده‌ای هم در ارتقاء عملکرد دانش آموختگـان و کـاهش رفتـارهـای پرخطر دارد[۸]. اشـتیاق تحصـیلی به معنی تعامل انرژی، وقت و زمانی اسـت که دانشجو به فعالیت های آموزشی اختصاص می دهد[۹]. اشـتیاق تحصیلی از سه مولفه تشکیل شده است: اشتیاق رفتاری، عاطفی و شناختی. اشتیاق رفتاری به فعالیت‌های یادگیری، دقت و توجه، برخوردهای مـثبت و حضور در محل تحصیل اشاره دارد. اشتیاق عـاطفی، مرتبط بـا نگرش‌هـای اثربخش در جهـت تشـــخیص احسـاس تعلق به محیط آموزشـی اسـت و اشـتیاق شـناختی، به رویکرد خود تنظیمی یادگیری و استفاده از راهبردهای فراشناخت دلالت دارد[۱۰]. اشتیاق عاطفی در دانشجویان باعث می‌شود که اشتیاق شناختی آنان در چارچوب فعالیت‌های دانشگاهی و علمی رشد یابد. دانشجویانی که از اشتیاق تحصیلی بالاتری برخوردار باشـند، توجه و تمرکز بیش‌تری بر مسائل و موضوعات یادگیری دارند، نســـبت به قوانین و مقررات متعهدتر هســـتند و از انجام رفتارهای ناســـازگارانه و نامطلوب اجتناب می‌کنند و عملکرد بهتری در آزمون ها از خود نشـــان می دهند[۱۱] درمقابل بی اشتیاقی به تحصیل، دارای پیامدهای منفی جدی نظیر خستگی، فرسودگی، عدم کفایت شخصی، عدم پیشرفت تحصیلی، تمایل به رفتارهای انحرافی و خطر ترک تحصیل را به همراه دارد[۱۲]. یکی از متغیرهای مهم روانشـناختی که می تواند اثر اشـتیاق را افزایش دهد، خودکارآمدی تحصـیلی اسـت [۱۳]. انتظار می رود افرادی که خودکارآمدی بالایی دارند، اشتیاق تحصیلی بیشتری داشـته باشـند. بسـیاری از پژوهش ها چنین تاثیری را نشـان می دهند و بیان کننده تاثیر مثبت خودکارآمدی تحصـیلی بر اشـتیاق تحصـیلی دانشـجویان هسـتند[۱۴-۱۵]. نتایج پژوهش Javadi و همکاران نشـــان دادند که خودکارآمدی تحصـــیلی به طور مسـتقیم بر اشـتیاق تحصـیلی و به طور غیرمسـتقیم از طریق ســـرزندگی تحصـــیلی بر اشـــتیاق تحصـــیلی اثر دارد [۱۶]. Mansouri & Taheriنیز نشان دادند آموزش خودکارآمدی

یک روش مؤثر در افزایش عزت نفس و اشـــتیاق تحصـــیلی دانشجویانی است که اضطراب امتحان دارند [۱۷]. پژوهشی که توســط Eslami و همکاران با هدف مدل یابی علی اشــتیاق تحصیلی بر مبنای عملکرد تحصیلی حمایت شده، عزت نفس و خودکارآمدی تحصـیلی انجام شـد، نشـان داد که خودکارآمدی تحصـیلی مسـتقیماً و عملکرد تحصـیلی حمایت شـده به شـکل غیرمســتقیم و از طریق خودکارآمدی تحصـــیلی بر اشــتیاق تحصـیلی تأثیر دارد [۱۸]. Khoroshi و همکاران در پژوهش خود نشان دادند که رابطه بین اشتیاق عاطفی و اشتیاق شناختی با خودکارآمدی، مثبت و معنی دار است و اشتیاق عاطفی نسبت به اشتیاق شناختی، پیش بینی کننده قویتری برای خودکارآمدی تحصیلی می باشد[۱۹]. طبق بررسی متون انجام شده، در کشور ما پژوهش ها در ارتباط با دانشجویان رشته تکنولوژی اتاق عمل اندک اسـت. لذا با توجه به شـرایط متفاوت آموزشـی و کاری در اتاق عمل و اهمیت این رشته تحصیلی، پژوهش حاضر با هدف بررســی ارتباط خودکارامدی و اشــتیاق تحصــیلی دانشــجویان کارشناسی تکنولوژی اتاق عمل در استان خوزستان انجام شد.

روش

پژوهش حاضـر از نوع توصـیفی–همبسـتگی اسـت. جهت انتخاب حجم نمونه با توجه به حجم کل افراد جامعه که۶۰۰ نفر بود، با اســتفاده از جدول جرکســی و مورگان، ۲۳۴ نفر دانشــجو وارد مطالعه شـدند. پس از کسـب مجوز و انجام هماهنگی های لازم با مسئولین ذیربط، دو نفر از پژوهشگران به جمع آوری داد ها در دانشـگاه های آبادان، اهواز، دزفول، بهبهان و شـوشـتر پرداختند. نمونه گیری به روش طبقه ای براساس دانشگاه محل تحصیل و با توجه به تعداد دانشــجویان در حال تحصــیل در هر نیمســال انجام شد. معیارهای ورود به مطالعه شامل اشتغال به تحصیل در دانشگاه/دانشکده های علوم پزشکی استان خوزستان، تحصیل در رشــته تکنولوژی اتاق عمل مقطع کارشــناســی و تمایل به شــرکت در پژوهش بود. معیارهای خروج ســابقه بیماری های مزمن، ناتوانی های جسـمانی شـدید، اختلالات روانی و پرکردن پرسـشـنامه ها به صـورت ناقص در نظر گرفته شـد. جهت جمع اوری اطلاعات پرسـشـنامه اشـتیاق رفتاری، عاطفی، شـناختی Fredriks و پرســشــنامه خودکارآمدی تحصــیلی دانشــجو (CASES[1]) به صورت خودگزارشی توسط دانشجویان اتاق عمل واجد شرایط ورود به مطالعه، تکمیل گردید.

پرسـشـنامه خودکارآمدی پنداری تحصـیلی دانشـجویان در سـال ۱۹۸۸ توســط Steven V. Owen به منظور اندازه گیری اعتقادات خودکارآمدی تحصیلی دانشجویان تهیه شده است. این پرسـشـنامه دارای ۳۲ گویه اسـت که میزان اعتماد دانشـجو در ارتباط با یادداشـت برداشـتن، سـؤال پرسـیدن، توجه در کلاس، اسـتفاده از کامپیوتر و کتابخانه و ... را می سـنجد و بر اسـاس مقیاس ۵ درجه ای لیکرت از تقریبا هرگز (۱) تا تقریبا همیشــه (۵) نمره گذاری می گردد. کمترین امتیاز ۳۲ و بالاترین امتیاز ۱۶۰ می باشـد که به چهار دسـته اشـتیاق ضـعیف (نمرات ۳۲–۶۳)، متوسـط (نمرات۶۴–۹۵) ، خوب (نمرات ۹۶–۱۲۷) و خیلی خوب (نمرات ۱۲۸–۱۶۰) تقسیم شده است. پایایی این مقیاس با انجام روش باز آزمایی به فاصـله ۸ هفته ۰/۹۰ به دسـت می‌آمد [۲۰].

پرسـشـنامه اشـتیاق تحصـیلی توسـط Fredriks و همکاران سـاخته شـده اسـت و دارای ۱۵ عبارت اسـت که سـه زیر مقیاس رفتاری، عاطفی و شـناختی را در میان دانشـجویان اندازه گیری

[1] College Academic Self-Efficacy Scale

می کند. اشـــتیاق رفتاری شـــامل خرده مقیاس های توجه و تمکین، اشـــتیاق هیجانی شـــامل خرده مقیاس های تعلق به دانشـــگاه و ارزش گذاشـــتن به آموزش دانشـــگاهی و اشـــتیاق شـــناختی نیز شـــامل خرده مقیاس های خودتنظیمی و کاربرد راهبرد شناختی می باشد. این ابزار در مقیاس لیکرت ۵ درجه ای از تقریبا هرگز (۱) تا تقریبا همیشـــه (۵) اندازه گیری می شود.کمترین امتیاز ۱۵ و بالاترین امتیاز ۷۵ بوده که به سه دسته اشـتیاق ضـعیف(نمرات ۱۵-۳۴)، متوسـط (نمرات ۳۵-۵۴) و خوب (نمرات ۵۵-۷۵) تقسـیم شـده اسـت. Fredriks و همکاران ضریب پایایی پرسشنامه را ۰/۸۶ گزارش کردند [۲۱].

در پژوهش عباسی و همکاران اعتبار این پرسشنامه به وسیله آلفای کرونباخ ۰/۷۲ به دست آمد [۲۲].

جهت آنالیز داده ها از نرم افزار spss نسخه ۱۹ و آزمون های آمار توصـیفی (فراوانی، میانگین، انحراف معیار) و آمار تحلیلی (ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون) استفاده و سطح معنی‌داری آزمون‌ها P<0/05 در نظر گرفته شد.

لازم به ذکر است کلیه ی ملاحظات اخلاقی از جمله اخذ مجوز از کمیته اخلاق، محفوظ و محرمانه ماندن اطلاعات ثبت شـده، تاکید بر انتشـار نتایج به صـورت کلی و رعایت امانتداری در استفاده از منابع در این مطالعه به دقت لحاظ شده است.

یافته‌ها

۲۳۴ نفر دانشجوی تکنولوژی اتاق عمل وارد مطالعه شد که به دلیل عدم تکمیل کامل پرســشــنامه ها ۹ نفر از مطالعه خارج شدند و پژوهش بر روی نفر 225 از دانشجویان ادامه پیدا کرد. فراوانی و درصد دانشجویان به تفکیک دانشگاه محل تحصیل، شـــامل: ۶۶نفر اهواز (۲۹/۳ ٪)، ۴۶نفر آبادان (۲۰/۴ ٪)، ۴۲نفر دزفول (۱۸/۷ ٪)، ۳۲ نفر شـوشـتر (۱۴/۲ ٪) و ۳۹ نفر بهبهان (۱۷/۳ ٪) بود.کمترین سن دانشجویان ۱۸ سال و بالاترین سن ۲۶ سـال و میانگین سـنی آنان ۲۱/۴ سـال به دسـت آمد که شـامل ۶۷ ٪ دانشـجویان دختر و ۳۳٪ دانشـجویان پسـر بود.

دانشـجویان تکنولوژی اتاق عمل براسـاس سـال تحصـیلی نیز گروه بندی شـدند، که ۶۴نفر در سـال اول (۲۸/۴ ٪)، ۷۹ نفر در سـال دوم (۳۵/۱ ٪)، ۶۵ نفردر سـال سـوم (۲۸/۹ ٪) و ۱۷ نفر از آن ها در سال چهارم (۷/۶ ٪) مشغول به تحصیل بودند. براساس یـافتـه هـای پژوهش، نمرات خودکـارآمـدی پنـداری (۲۲/۳۵ ± ۱۰۵/۰۵) و اشـــتیاق تحصـــیلی (۷/۰۵ ± ۴۶/۲۸) دانشـــجویان تکنولوژی اتاق عمل بالاتر از حد متوسط به دست آمد. میانگین و انحراف از معیار خودکارآمدی و اشتیاق تحصیلی دانشجویان به تفکیک سال تحصیلی در جدول ۱ بیان شده است. با توجه به نتایج این جدول، با افزایش مدت تحصـــیل، خودکارآمدی و اشتیاق تحصیلی دانشجویان افزایش یافته است.

جدول ۱: خودکارآمدی و اشتیاق تحصیلی دانشجویان به تفکیک سال تحصیلی

سال تحصیلی	خودکارآمدی / اشتیاق تحصیلی	میانگین	انحراف از معیار
سال اول	خودکارآمدی	105/26	22/97
	اشتیاق تحصیلی	45/90	7/44
سال دوم	خودکارآمدی	100/83	22/90
	اشتیاق تحصیلی	45/44	6/71
سال سوم	خودکارآمدی	107/23	21/37
	اشتیاق تحصیلی	47/12	7/35

سال چهارم	خودکارآمدی	115/58	17/52
	اشتیاق تحصیلی	48/35	5/5

در بررسی دانشجویان تکنولوژی اتاق عمل استان خوزستان به تفکیک شهرستان، نتایج حاصل نشان داد که بیشترین خودکارآمدی مربوط به دانشجویان آبادان، سپس شوشتر، اهواز، بهبهان و کمترین میزان خودکارآمدی در دانشجویان دزفول گزارش شده است. همچنین بیشترین اشتیاق تحصیلی مربوط به دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی دزفول، سپس اهواز، شوشتر، آبادان و کمترین میزان اشتیاق تحصیلی را دانشجویان علوم پزشکی بهبهان داشتند. جدول ۲ میانگین و انحراف معیار خودکارآمدی و اشتیاق تحصیلی دانشجویان اتاق عمل استان خوزستان را به تفکیک شهرستان نشان می دهد.

جدول ۲: خودکارآمدی و اشتیاق تحصیلی دانشجویان به تفکیک شهرستان

سال تحصیلی	خودکارآمدی / اشتیاق تحصیلی	میانگین	انحراف از معیار
آبادان	خودکارآمدی	۱۱۴/۷۳	۱۸/77
	اشتیاق تحصیلی	46/15	7/3
اهواز	خودکارآمدی	105/05	22/35
	اشتیاق تحصیلی	46/28	7/05
دزفول	خودکارآمدی	95/19	26/97
	اشتیاق تحصیلی	46/61	5/9
بهبهان	خودکارآمدی	95/58	21/36
	اشتیاق تحصیلی	43/43	5/42
شوشتر	خودکارآمدی	105/28	20/73
	اشتیاق تحصیلی	46/25	8/52

بررسی ارتباط بین خودکارآمدی و ابعاد اشتیاق تحصیلی، در تمام سال های تحصیلی به جز در سال چهارم مثبت و معنادار بود (P Value < 0/05). جدول ۳ این ارتباط را به صورت کلی و در سال های مختلف تحصیل نشان می دهد.

جدول ۳: ارتباط خودکارامدی با ابعاد شناختی، عاطفی و رفتاری اشتیاق تحصیلی در سال های تحصیلی

خودکارآمدی / اشتیاق تحصیلی	ضریب همبستگی	معنی داری
اشتیاق تحصیلی بعد شناختی	۰/۲۲۱	p=۰/۰۰۱
اشتیاق تحصیلی بعد عاطفی	۰/۲۷۲	p<۰/۰۰۰۱
اشتیاق تحصیلی بعد رفتاری	۰/۲۴۵	p<۰/۰۰۰۱
سال اول	۰/۲۲۷	p=۰/۰۲۶
سال دوم	۰/۴۴۹	p<۰/۰۰۰۱
سال سوم	۰/۳۳۷	p=۰/۰۰۶
سال چهارم	۰/۳۳۳	p=۰/۱۹۲

Correlation is significant at the 0/01 level (2-tailed)

بحث

باتوجه به نتایج مطالعه حاضر، خودکارآمدی دانشجویان تکنولوژی اتاق عمل استان خوزستان، بالاتر از حد متوسط گزارش شده است. Vahabi و همکاران در مطالعه خود بر روی کلیه دانشجویان دانشگاه کردستان، نمره خودکارآمدی تحصیلی دانشجویان را بالاتر از حد متوسط گزارش کردند [۲۳]. در مطالعه Asghari و همکاران که روی کلیه دانشجویان رشته های علوم انسانی مقطع کارشناسی دانشگاه خوارزمی انجام شد، میانگین نمره خودکارآمدی ۶۶ و بالاتر از حد متوسط اعلام شده است[۲۴] که با یافته های مطالعه حاضر هم خوانی دارد. دراین مطالعه، اشتیاق تحصیلی دانشجویان تکنولوژی اتاق عمل بالاتر از حد متوسط به دست آمد. یافته های حاصل با نتایج پژوهش Ajam و همکاران که اشتیاق تحصیلی دانشجویان رشته بهداشت دانشگاه علوم پزشکی گناباد را در حد متوسط گزارش کرده بودند [۲۵] و یافته های حاصل از مطالعه Nekavand و همکاران [۲۶] بر روی کلیه دانشجویان واحد علوم پزشکی دانشگاه آزاد تهران که وضعیت اشتیاق تحصیلی دانشجویان را بالاتر از حد متوسط گزارش نموده اند، مطابقت دارد. تحلیل همبستگی در مطالعه حاضر نشان داد که بین خودکارآمدی و تمام زیرمقیاس های اشتیاق تحصیلی دانشجویان تکنولوژی لتاق عمل استان خوزستان در تمام سال های تحصیلی به جز سال چهارم تحصیل، ارتباط مثبت و معناداری وجود دارد. خودکارآمدی تحصیلی نشان دهنده باور توانایی فرد در حوزه های تحصیلی و ارزیابی از توانایی های تحصیلی است که نقش مهمی در فهم یادگیری دانشجویان، رشد و موفقیت آنان دارد. ایجاد خودپنداره و خودکارآمدی بالا و مثبت در دانشجویان، منجر به ایجاد اشتیاق تحصیلی و تلاش روزافزون خواهد شد [۲۷]. باتوجه به اینکه دانشجویان در سال های اول تحصیل اکثر وقت خود را در کلاس درس و محیط لتاق عمل زیر نظر مربی میگذرانند و درحال تعاملات و ارزیابی شدن هستند، خودپنداره و خودکارآمدی آنان درحال تغییر است. علت عدم وجود ارتباط معنادار بین خودکارآمدی و اشتیاق تحصیلی دانشجویان سال آخر را می توان ناشی از تثبیت شدن خودپنداره و خودکارآمدی دانشجویان در سال آخر تحصیل و انجام کار دانشجویی دانست.

در بررسی دانشجویان تکنولوژی اتاق عمل استان خوزستان به تفکیک شهرستان، یافته ها نشان داد که میزان خودکارآمدی و اشتیاق تحصیلی در شهرهای مختلف استان متفاوت ولی نتایج نزدیک به هم هستند.

براساس نظریه شناختی اجتماعی بندورا که مفهوم خودکارآمدی از آن مشتق شده است، رفتار، عوامل شناختی و فیزیولوژیکی و اثرات محیطی که به عنوان عوامل محدود کننده برای هر شخص عمل می کنند، متقابلا بر هم اثر دارند[۲۸]. پژوهش های انجام شده توسط محققان نشان داده است که متغیرهای موقعیتی مانند روش های آموزشی، شرایط عاطفی، محیط تحصیلی و نگرش نسبت به مسایل آموزش نیز بر روی فراگیران تأثیرگذار است[۲۹]. برای تربیت فرد خودکارآمد، آموزش مهارت هایی که روش های اندیشیدن خلاق را در دستور کار دارد و فرد را با چالش های شناختی مواجه سازد، باید مد نظر قرار گیرد .این آموزش ها باید کاربردی بوده و موقعیت های واقعی چالش برانگیز محیطی را برای فرد شبیه سازی نماید.

از نقاط قوت این مطالعه می توان به مشارکت تمامی گروه های تکنولوژی اتاق عمل در استان خوزستان اشاره کرد. زمان تکمیل پرسشنامه ها نیز می تواند به عنوان یکی از محدودیت های این پژوهش در نظر گرفته شود. احتمال داده می شود که پاسخ به

پرسشنامه ها در بازه زمانی برگزاری آزمون های میان ترم و پایان ترم بر روی پاسخ دانشجویان تاثیر داشته باشد. لازم به ذکر است که یافته های این پژوهش را نمی توان به دانشجویان تکنولوژی اتاق عمل سایر استان ها تعمیم داد.

نتیجه‌گیری

براساس نتایج این پژوهش، خودکارآمدی و اشتیاق تحصیلی دانشجویان تکنولوژی اتاق عمل استان خوزستان بالاتر از حد متوسط است و بین خودکارآمدی و اشتیاق تحصیلی آنان ارتباط مثبت و معناداری وجود دارد. با توجه به اینکه دانشجویان رشته‌های علوم پزشکی با موقعیت های اورژانسی و پر استرس زیادی روبه رو هستند و ارتباط بیشتری با بیماران و همراهان آنها دارند ، لذا خودکارآمدی در آنها باید ارتقاء یابد تا به تبع آن توانایی بیشتری جهت انجام مهارت ها و دستیابی به اهداف در شرایط و موقعیت های خاص داشته باشند. بنابراین جهت ارتقاء هرچه بیشتر خودکارآمدی، افزایش اشتیاق و پیشرفت تحصیلی دانشجویان تکنولوژی اتاق عمل و تبدیل شدن دانشجویان به نیروهای موثر، کارآمد و مبتکر، برنامه ریزی ها توسط مدرسین و مسئولین ذیربط با هدف تقویت مهارت های خودکارآمدی و رفع عوامل موثر بر کاهش اشتیاق تحصیلی پیشنهاد می گردد.

ملاحظات اخلاقی

این مقاله حاصل بخشی از طرح تحقیقاتی تحت عنوان بررسی ارتباط خودکارآمدی و انتظارات–پیامد تحصیلی دانشجویان کارشناسی تکنولوژی اتاق عمل استان خوزستان با کد اخلاق IR.ABADANUMS.REC.1395.153 می باشد .

تضاد منافع

نویسندگان مقاله اعلام می نمایند که در پژوهش حاضر هیچ گونه تضاد منافعی وجود ندارد.

سپاسگزاری

از تمامی معاونت های تحقیقات و فناوری دانشکده ها و دانشگاه های علوم پزشکی استان خوزستان، دانشجویان و همکارانی که ما را در این طرح یاری نمودند، کمال تشکر را داریم.

منابع

[1] Sedghi S, Aryankhesal A, HojatiZadeh Y, Asadzandi S, Habibi S. Barriers to implementation of evidence-based medicine and use of evidence: a systematic review. Journal of Health Administration (JHA). 2018; 21(72).
[2] Saadat, S., Asghari, F., & Jazayeri, R. (2015). The relationship between academic self-efficacy with perceived stress, coping strategies and perceived social support among students of University of Guilan. Iranian Journal of Medical Education. 15: 67-78 (in Persian).
[3] Sedghi S, Aryankhesal A, HojatiZadeh Y, Asadzandi S, Habibi S. Barriers to implementation of evidence-based medicine and use of evidence: a systematic review. Journal of Health Administration (JHA). 2018;21(72).
[4] Niroumand Ali, & Babalu, F. (2018). The relationship between academic excitement, academic self-efficacy and academic resilience with students' academic motivation. Master Thesis in Educational Psychology. Mohaghegh Ardabili University. (in Persian)
[5]Kerr NL, Feltz DL, Irwin BC. To pay or not to pay? Do extrinsic incentives alter the Köhler group motivation gain? Group Processes & Intergroup Relations. 2013; 16(2):257-68.

[6]Sedláček, M., & Šeďova, K. (2020). Are student engagement and peer relationships connected to student participation in classroom talk? Learning, Culture and Social Interaction, 26, 100411.

[7] Larrain, A., Freire, P., López, P., & Grau, V. (2019). Counter-Arguing During Curriculum-Supported Peer Interaction Facilitates Middle-School Students' Science Content Knowledge. Cognition and Instruction, 37(4), 453-482.

[8] Wang MT, Willett JB, Eccles JS. The assessment of school engagement: Examining dimensionality and measurement invariance by gender and race/ethnicity. Journal of School Psychology. 2011; 49(4):465-80.

[9] Wang MT, Fredricks JA, Ye F, Hofkens TL, Linn JS. The math and science engagement scales: Scale development, validation, and psychometric properties. Learning and Instruction. 2016 .1; 43:16-26.

[10] Ghadampour E, Farhadi A, Naghibeiranvand F. The relationship among academic burnout, academic engagement, and performance of students of Lorestan University of Medical Sciences. RME. 2016; 8 (2):60-68. [Persian]

[11] Galla BM, Wood JJ, Tsukayama E, Har K, Chiu AW, Langer DA. A longitudinal multilevel model analysis of the within-person and between-person effect of effortful engagement and academic self-efficacy on academic performance. Journal of School Psychology. 2014; 1; 52(3):295-308.

[12] Salehi M. Yonesi J. [Explaining role of academic self-efficacy on academic performance and academic motivation based on social support, academic self-concept, and personality traits: structural equation modeling]. Journal of Academic and virtual Learning. 2015; 9(3): 7-20. [Persian]

[13] Dehghanizadeh, M. H., & Hossein Chari, M. (2012). Academic vitality and perception of family communication pattern; the mediating role of self-efficacy. Journal of Teaching and Learning Studies, 4 (2), 21-47 (in Persian).

[14] Tenaw, Y. A. (2015). Relationship between Self-Efficacy, Academic Achievement and Gender in Analytical Chemistryat Debre Markos College of Teacher Education". Debre Markos College of Teacher Education. ISSN: 2227- 5835, 3(1), 1-28.

[15] Zahed, A., Karimi Yousefi, S. H., & Moeini Kia, M. (2015). Relationship between quality of work life and self-efficacy with desire for school among female students. Journal of Educational Leadership and Management, 9 (4), 25-42 (in Persian)

[16] Javadi Elmi, L., Asadzadeh, H., Dortaj, F., & Delavar, Ali. (2020). Modeling the structural relationships of students' academic motivation based on transformational teaching, academic self-efficacy mediated by the role of academic vitality. Journal of Cognitive Strategies in Learning, 8 (14), 1-19 (in Persian)

[17] Taheri, M., & Mansouri, L. (2018), The effectiveness of self-efficacy training on self-esteem and academic motivation of female students with exam anxiety, the second conference of science and technology of psychology, educational sciences and sociology of Iran, Tehran, and three development-oriented conferences Sam Iranian Science and Technology, https://www.civilica.com/Paper-OSCONF02-OSCONF02_186.html (in Persian).

[18] Eslami, M. A., Dortaj, F., Saadipour, I., & Delavar, A. (2018). Modeling on academic motivation; Based on supported academic performance, self-esteem and academic self-efficacy in undergraduate students of Amirkabir University of Tehran. Journal of Cognitive Strategies in Learning, 6 (10), 57-75 (in Persian).

[19] Khoroshi, P., Nili, M. R., & Abedi, A. (2014). The relationship between emotional and cognitive desire for learning and students' self-efficacy; Isfahan Farhangian University. Journal of Education Strategies in Medical Sciences. 7 (4): 229-234 (in Persian).

[20] Fooladvand Kh, Farzad V, Shahraray M, Sangari AA. [Role of Social Support, Academic Stress and Academic Self-Efficacy on Mental and Physical Health]. Contemporary Psychology. 2006; 4(2): 81-94. [Persian]

[21] Fredericks JA, Blumenfeld PC. Paris AH. School engagement: Potential of the concept, state of the evidence. Review of Educational Research 2004; 74 (1): 59 –109.

[22] Abbasi M, Dargahi S, Pirani Z, Bonyadi F. [Role of Procrastination and Motivational Self- Regulation in Predicting Students' Academic Engagement]. IJME. 2015; 15(2):160-169. [Persian]

[23] Vahabi A, Vahabi B, Rajabi N, Ahmadian M. Evaluation of internet addiction and its related factors in the students at Kurdistan University of Medical Sciences, 2015. Journal of Medical Education Development. 2015; 8(19):99-110. [Persian]

[24] Asghari F, Saadat S, AtefiKarajvandani S, JanalizadehKokaneh S. [The Relationship between Academic Self-Efficacy and Psychological Well-Being, Family Cohesion, and Spiritual Health among Students of Kharazmi University]. IJME. 2014; 14(7): 581-593. [Persian]

[25] Ajam AA, Badnava S, Abdollahi M, Momeni-Mahmouei H. [The Relation Between Emotional Creativity and Academic Enthusiasm in Public Health students in Gonabad university of medical sciences]. RME. 2016; 8(4): 11-14. [Persian]

[26] Nekavand M, Jafari P, Araste H. [Academic eagerness of medical students and the role of learning environment in teaching and learning]. Journal of Islamic Azad university of Medical Sciences. 2018; 28(1): 58-65. [Persian]

[27] Sayadi Y, Soleimani H. Investigating the relationship between academic self-efficacy and academic enthusiasm with regard to the mediating role of self-regulation among English language students. Research in Teaching. 2022 Mar 21; 10(1):106-81.

[28] Bauman AE, Reis RS, Sallis JF, Wells JC, Loos RJ, Martin BW. Correlates of physical activity: why are some people physically active and others not? The lancet. 2012; 380(9838):258-71.

[29] Kerr NL, Feltz DL, Irwin BC. To pay or not to pay? Do extrinsic incentives alter the Köhler group motivation gain? Group Processes & Intergroup Relations. 2013; 16(2):257-68.